

L'escoltisme s'enfronta amb la competència de les empreses de lleure

Des de la seva fundació, el moviment escolta ha seguit diverses tradicions que avui tendeixen, si més no, a col·laborar estretament i a defensar els mateixos interessos. Un dels reptes que es planteja ara és la competència de les empreses de lleure que no tenen els valors que l'escoltisme propugna. A més, l'escoltisme pretén assolir una major implicació social.

El moviment escolta ha tingut molt de pes tradicional als Països Catalans, sobretot a Catalunya, on el component nacionalista ha estat considerable.

El moviment escolta va néixer el 1907 per mà del seu fundador, l'anglès Baden Powell, preocupat per l'educació dels infants i dels joves. El 1913 va arribar a l'estat espanyol clarament lligat, en aquells moments, a la monarquia. A Catalunya, Josep Maria Batista i Roca introduí l'escoltisme el 1927 amb un caire nacionalista i estrictament català. Actualment formen part d'aquest moviment

gairebé 40 milions de persones de gairebé la totalitat dels diferents països.

Tant en l'àmbit internacional com estatal hi ha diferents organitzacions escoltes de caràcter laic o aconfessional, com ara l'Organització Mundial del Moviment Escolta (OMMS-WOSM), que també té el seu referent catòlic: la Conferència Internacional Catòlica d'Escoltisme (CICE). En l'àmbit estatal ens trobem amb el mateix esquema or-

ganitzatiu, el moviment es divideix entre la laica Federació d'Associacions d'Escoltes d'Espanya (ASDE) i el confessional Moviment Scout Catòlic, i també cal comptar-hi la pluralista Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge (FCEG), que acull una organització catòlica i dues de laiques. La FCEG participa directament en els organismes internacionals, cosa que no fan les associacions germanes al País Valencià i Balears, que ho fan a partir de les organitzacions estatals. Les associacions catòliques van establir el 1994 un protocol de col·laboració, realització d'activitats i edició d'una revista conjunta en l'àmbit de Països Catalans.

El moviment escolta parteix d'un plantejament d'educació en valors democràtics, de respecte als drets de les persones i al medi natural, de solidaritat, de llibertat, de responsabilitat i de compromís amb la societat, que pretén que cada individu esdevingui protagonista del propi creixement, segons el qual l'escoltisme esdevé una manera de viure. Per a Carlos Esteve, president de la Federació d'Escoltisme Valenciana (FEV), aquest moviment experimenta un canvi de fons que el portarà a un paper d'implicació més directa en la transformació social a partir de valors com la solidaritat, el compromís i el respecte. Segons Esteve, l'escoltisme ha de repensar la seua posició dins de la societat per participar-hi més intensament i col·laborar més estretament amb altres entitats.

Dins del moviment escolta, Jordi Vaquer, d'Acció Escolta, se suma a l'opinió d'Esteve i creu que, a més, cada vegada s'opta més per una pedagogia més oberta, democràtica i que potencii individus compromesos amb el seu entorn. "El moviment escolta ha de ser cada cop més escola de democràcia, com ho va ser durant els darrers anys del franquisme", afegeix el president d'Acció Escolta. "Durant el franquisme i la transició, l'escoltisme va esdevenir tota una escola de democràcia de la qual són

mostra la quantitat de polítics que hi van pertànyer durant la seva joventut”, assenyala Montse Fort, de Minyons Escolta i Guiatge de Sant Jordi.

Relació entre laics i religiosos.

“Realment hi ha una incompatibilitat en els principis entre els grups que propugnen valors laics amb la formació espiritual i els valors exclusivament catòlics de les que tenen un caire confessional”, assenyala Jordi Vaquer, president d'Acció Escolta, associació vinculada al moviment laic i progressista. Tot i això, Vaquer afirma que entre les tres associacions de la Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge no existeix una rivalitat i actuen amb completa autonomia. “Encara és més, darrerament hi ha una certa unió davant la competència dels serveis professionalitzats de lleure”, afegeix el president d'Acció Escolta. Vaquer afirma que el voluntariat és un tret definidor del moviment escolta, i considera que les empreses que ofereixen lleure per als nens perden “legitimitat social”, perquè són un negoci i no formen part d'un “projecte transformador i amb uns valors clars”.

Per a Montse Fort, de Minyons Escolta, de tipus confessional, la divisió per motius religiosos és sobretot una qüestió de tradició, ara mateix, i considera que la diversitat actualment es planteja en les opcions de metodologia educativa i en la manera d'organitzar-se. A les Balears, els Escoltes de Mallorca, aconfessionals, són producte d'una escissió en els anys setanta de l'associació catòlica Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca (MEGM), de tipus catòlic. El MEGM considera molt fluïdes les relacions amb el moviment laic, fins al punt de realitzar diferents activitats conjuntament. Tant Carlos Esteve, president de la catòlica Federació d'Escoltisme Valencià, com Rafael Guillot, vicesecretari d'Escolts Valencians, aconfessionals, afirmen que la relació entre les dues associacions és molt propera. En aquest sentit, en la mateixa línia que en l'àmbit estatal, es preveu establir un conveni de col·laboració per marcar les línies de treball comunes. “A efectes pràctics, les diferències són més històriques i el plantejament és molt similar”, conclou Esteve.

Vicent Canet

Vista cansada

Ferran
Sáez Mateu

Terrorisme estructural

Impàvids, els britànics van certificar de nou la versemblança d'un vell estereotip: la flegma. El passat diumenge 10 de juliol van commemorar oficialment el 60è aniversari de la fi de la Segona Guerra Mundial. Impertorbables, gairebé desafiant, es van abstraure del fet que la ciutat de Londres havia quedat co-

berta per una estesa de morts i ferits, tan sols feia tres dies. No hi van haver mostres desbocades de sentimentalisme col·lectiu, com acostuma a passar en altres contrades, ni tampoc declaracions institucionals hiperbòliques. En silenci, gairebé en un clima d'opacitat, la policia va fer la seva feina, els mitjans de comunicació anglesos van funcionar, i la població, en general, va optar per no exterioritzar la seva més que comprensible por. Aquesta actitud em sembla intel·ligent i positiva. Tot i així, convindria fer-ne una segona lectura –en aquest cas, no només en clau britànica, sinó des d'una perspectiva més genèrica–. Ens estem “acostumant” a aquest tipus d'atacs terroristes? Els considerem –amb raó o sense– un fet inevitable, una mena de destí tràgic lligat a la relació d'Occident amb el submón del radicalisme islàmic? Hem assumit potser la idea d'un “terrorisme estructural” i l'hem situada al mateix nivell que els accidents de trànsit, per exemple? Si això fos així, ens hauríem endinsat en una dinàmica de conseqüències molt incertes.

El punt de partida de qualsevol acció terrorista és que la bomba no constitueix una finalitat en si mateixa, sinó un mitjà per assolir un estat de pànic generalitzat. L'objectiu real del terrorisme no és matar cinquanta persones, sinó atemorir-ne cinquanta milions. Per aquesta raó, com més indiscriminat i cruel és un atac, més efectiu resulta des de la perspectiva de la finalitat inicial. Aquest és, diguem-ne, l'esquema clàssic: acció-reacció-acció. Ara bé, què passa si l'esquema es trenca i a l'acció no li segueix cap altra reacció que no sigui la memora policial? O dit més planerament: què passaria si els terroristes deixessin de fer por perquè els hem començat a considerar com un mal inevitable, de la mateixa manera que les catàstrofes aèries fortuïtes? És difícil de preveure. En tot cas, no és descartable que això comportés, fins i tot a curt termini, un increment qualitatiu de les seves accions. Reconec que és una especulació sinistra –per no dir un mal averany–, però cal fer-la i, sobretot, tenir-la molt present. Després de l'11-S i l'11-M, la carnisseria del 7-J ha estat viscuda des d'una vaga normalitat: tothom preveia que, tard o d'hora, acabaria passant. Aquest no era l'efecte que busquen els terroristes.